

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Szerda
1926 szeptember 15.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ÁRA:
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 420,000 K, 1/2 évre 210,000 K, 3/4 évre 105,000 K, 1 óra 35,000 K. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXIV évi. 208. szám.

Nem kell

a pénzügyminiszter által közvetített kölcsön Debrecen városának. Ezt mondta ki ma a város jog- és pénzügyi bizottsága egyhanguan, mondhatnók, egyhangú lelkesedéssel. Talán soha még határozatot ez a bizottság nem hozott, amely jobban egyezett volna az öszslakosság akaratával, mint most.

De pénzügyminiszter sem mert közjegőleg és pénzügyileg merészebb támadást intézni a város ellen, mint most. Hamis érvekkel akart olyan intézkedést tenni, amely amíg egyrészt a város autonóm jogait sértette volna meg, addig másrészt olyan tetemes kárt okozott volna a városnak, amely még az első külföldi kölcsönnél okozott kárnál is nagyobb lett volna.

Ez ellen emelte fel tiltakozó szavát a város legfontosabb szakbizottsága, amely ez alkalommal egészen bizonyosan a város közgyűlésének akaratát és álláspontját is kifejezte.

Az egyik és másik hívaló pénzügyi szakértő is kifejtette, hogy micsoda terhet akart a városra róni és micsoda kárt akart a városnak okozni a pénzügyminiszter ennek a kölcsönnek feltételeivel. Mindegyik felszólalónak teljes és tökéletes igazsága volt és van. És teljesen igaza van a bizottságnak, amely tiltakozik a kölcsön felvétele ellen a pénzügyminiszter feltételei mellett. A kölcsönt felvenni így nem szabad és az is bünt követ el, aki e kölcsönnek ilyen feltételek mellett való felvétele mellett szót mer emelni.

De éppen azért, mert ezt a kölcsönt vissza kell utasítani, keltezik a pénzügyminiszternek egy másik kártétele. Az tudniillik, hogy a város egyelőre elesik egy kölcsön felvételétől és — amint ezt a polgármester ki is fejezte — a város könnyen abba a helyzetbe kerülhet, hogy 1927-ben megáll a beruházási programnak megvalósításában. Hát hiszen egyik-másik pontja a tervezett programnak el is maradhat, azonban egy hasznos szükséges programot, egy másikat is össze lehetett volna állítani és e program megvalósítása azt jelentette volna, hogy 1927-ben újabb, talán bőségesebb munkaalkalmak jelentkeztek volna. E munkaalkalmak elmaradása veszélyezteti most Debrecen városát és ezek elmaradásáért is a pénzügyminisztert terheli a felelősség. Terheli pedig azért, mert hiszen tisztességes, elfogadható feltételek mellett a város kapva kapott volna a kölcsön felvételén és így már ma készülhetett volna arra, hogy 1927. tavaszán milyen újabb beruházások útján nyújthatott volna a keresetet, munkaalkalmat ábító ember-

eknek kenyérkereseti lehetőségeket.

Debrecen városa a pénzügyminiszter nélkül is, sőt nélküle még inkább rendelkezik olyan bonitással, hogy olyan jó kölcsönt, mint amelyet a pénzügyminiszter közvetített kaphat. De a Speyer kölcsön

már itt van, egy másik kölcsönt pedig most kell keresni és letárgyalni. Pénzügyi téren pedig soha sem lehet tudni, mit hoz a holnap. Ezért baj, hogy a meglevő Speyer kölcsönt el kell utasítani. El kell pedig utasítani nem a hitelt nyújtó bankház, hanem a

pénzügyminiszter feltételei miatt. És e feltételek miatt marad el sok haszon és marad el talán sok munkaalkalom, sok ezer ember jövő évi kenyere.

Hol van hát ennek a kormánynak a felelőssége? Meddig szabad ezt és ilyet elkövetni?

Klebelsberg gróf kultuszminiszter szenzációs nyilatkozatot adott a Debreceni Független Ujságnak a numerus claususról

„Azon a napon, amikor az intelligencia mostani állásnélkülisége megszűnik: feleslegessé válik a numerus clausus“

Az egyik budapesti délutáni lap interjút közöl, amelyben J. Landau, a Jewish Telegraphic Agency tulajdonos-szerkesztője beszél magyarországi tapasztalatairól. Többek között kijelentette, hogy Klebelsberg gróf, kultuszminiszter

a numerus clausust provizórikus intézkedésnek nevezte előtte, amely önmagát szünteti meg.

Klebelsberg gróf ma este Debrecenbe érkezett Colijn volt holland miniszterelnökkel együtt s az egyetemi klinikán szállott meg. Itt kereste fel munkatársunk este 11 órakor, amikor a miniszter éppen azzal volt elfoglalva, hogy az egyetemi felvételi klinika előtt tanácskozott környezetével az ott felállítandó Tisza-szobor felől. A miniszter a szóbanforgó interjura a következőket mondotta munkatársunknak:

— A numerus claususról beszéltem Landauval, de olyasmit nem mondtam, hogy a numerus clausus önmagát szünteti meg, hiszen ennek nics semmi értelme. Sem többet, sem kevesebbet nem mondtam, mint Genfben, ahol igenis kijelentettem, hogy

a Bethlen-kormány nem tekintí a magyar corpus juris integráns részének a numerus clausust, hanem csupán átmeneti intézkedésnek, amelyre a trianoni békeszerződés folytán bekövetkezett helyzet miatt van szükség

és amint ez a szükség megszűnik, megszűnik a numerus clausus is. Tehát a numerus clausus önmagát teszi feleslegessé.

— Ezt mondtam Landaunak s nem is hiszem, hogy ő külföldre másként adta volna le interjumat. A mai helyzetben, amikor a trianoni szerződés következtében elszakított területekről ideözönlött magyar intelligenciát nem tudja el- tartani a megkisebbedett ország,

nem lehet a kormányzat célja a szellemi proletáriátus növelése.

Az egész, nagy Magyarország hivatalnok mérnök, ügyvéd, orvos seregét nem tudja eltartani a megkisebbedett ország s ezért vált szükségessé a közigazgatás leépítése, a szanalás is. Most nem arra van szükség, hogy hivatalnokokban, ügyvédekben, mérnökökben álljon be túlprodukción, hanem

azokat kell elsősorban elhelyezni, akik a leépítés folytán állásukat veszítették.

Nem arra törekszünk tehát, hogy a fiatalokat juttassuk álláshoz, hanem a rendelkezésünkre kerülő állásokba a B. listásokat akarjuk behívni, kik családok emberek s jobban érzik a gazdasági helyzet nyomását. Hogy viszont a fiatal, egyeteméről ezután kikerülő generációk ne maradjanak kenyér nélkül, ezeknek a számát kellett apasztanunk. Erre való

a numerus clausus, amely a Bethlen-kormány őszinte akaratára szerint megszűnik azonnal, mihelyt a hivatalnok, mérnök, orvos szükséglet arányban lesz a produkcióval s az intelligencia állásnélkülisége megszűnik. Azon a napon feleslegessé válik a numerus clausus.

Kérdést intéztünk munkatársunk ezután a miniszterhez arra a budapesti félhivatalos lapban megjelent hírre vonatkozólag, hogy a budapesti egyetem orvosi karának tanárai tiltakozó felirat küldését határozták el dr. Adám Lajos sebészprofesszor kinevezése miatt a miniszterhez. Adám professzort a miniszter a kar ajánlása nélkül nevezte ki s az orvosi kar tanárai között egy hét óta folynak tárgyalások a kinevezés miatt.

— Az orvosi fakultás, — felelte a miniszter kérdésünkre, — nem hozott olyan határozatot, hogy tiltakozó feliratot küld hozzám.

Semmiféle szélsőséges határozatra nem jutott az orvosi kar, hanem, — amint én irformálva vagyok, — azt határozta el, hogy holnapután küldöttséget indít a

miniszterhez, aki előtt kifejtí véleményét. Ehez a határozathoz nem fűzhetek semmi kommentárt, hiszen természetes, hogy az egyetem tanári kara a miniszterrel egy küldöttség útján közli véleményét valamely ügyben.

Eddig tartott beszélgetésünk a kultuszminiszterrel, aki ezután teljes figyelmét a Tisza-szobor kulisszájának szentelte, amelyet az egyetemi felvételi épület előtt éles fényvel öntött el az odaállított autó reflektora. A miniszter minden oldalról megnézte a szobor kivágott sziluettjét és behatóan tanácskozott környezetével afelől, hogy milyen lesz a szobor.

Alalános vélemény szerint a szobor egyike lesz a legszebb állásu magyar szobroknak

s különösen szép háttért kap a felvételi épületben.

A jövő háboruja Franciaország és Olaszország között lesz

Páris, szeptember 14.

A Mussolini elleni merénylet hirtelen kipattantotta az Olaszország és Franciaország között fennálló, régóta feszült viszonyt. Kétségtelen, hogy

Olaszország az utóbbi években mindent megtesz hadseregének kiépítésére és mind energikusabban törekszik a Földközi tengeren való egyeduralom elérésére és afrikai érdekléségeinek kiszélesítésére.

Ezek a törekvések természetesen elsősorban Franciaország ellen irányulnak és mértékadó körök véleménye szerint Olaszországban már régen foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy

a jövő legközelebbi háboruja Franciaország és Olaszország között fog letolyni.

Az olasz lapok, köztük a félhivatalosak is, a merénylet után kifejezetten Franciaország kezét látták a játékbar

Debrecen város nem veszi fel a Speyer-féle újabb kölcsönt

A jog- és pénzügyi bizottság egyhanguan a kölcsön visszautasítása mellett foglalt állást

A Debreceni Független Ujság tegnapi számában részletesen foglalkozott a pénzügyminiszter által közvetített újabb Speyer kölcsön kérdésével, amely alkalommal nemcsak a pénzügyminiszteriumban folytatott tárgyalások anyagát ismertettük, hanem rámutattunk azokra a nagy terhekre, amelyeket a pénzügyminiszter a kölcsön feltételei között a városokkal és így Debrecen városával szemben is megállapított.

A városi tanács, amelynek a pénzügyminiszter rendelete értelmében szerdái a kölcsön felvétele kérdésében nyilatkozni kell, sürgősen összehívta a jog- és pénzügyi bizottságot, hogy az adatok elébe tárása alapján ez mondjon véleményét, vajjon a kölcsön az előszabott feltételek mellett felvehető-e, vagy sem.

A jog- és pénzügyi bizottság kedden délután ült össze Magoss György dr. polgármester elnöklété alatt, mivel az elnök, Vargha Elemér dr., aki a kölcsön ügyében Budapesten a tárgyalásokban résztvett, a bizottságban az ügy előadója volt.

Magoss György dr. polgármester az ülés megnyitása után

meghatottan és meleg szavakkal emlékezett meg Kernhoffer József dr. bizottsági tag elhunytáról.

Szomorú bejelentést kell tennie — mondotta. A bizottságnak hosszú évek során át nagytevékenységű tagja, Kernhoffer József kormányfőtanácsos meghalt. Indítványozta, hogy

az elhunyt emlékének jegyzőkönyvben örökítse meg a bizottság.

és a temetésen lehetően teljes számban jelenjenek meg a bizottsági tagok.

Az indítvány egyhangú elfogadása után Vargha Elemér dr. kezdte meg azután előadását. Előadásában ismertette a szeptember 2-án és 7-én tartott pénzügyminiszteri tárgyalásokat, amelyekről már tegnap részletesen beszámoltunk. Előadásában elmondta azt is, hogy

a városok összesen 77 millió aranykorona kölcsönt jelentettek be.

A pénzügyminiszter sokalta ezt az összeget és felszólította a városokat, hogy ezt az igényüket redukálják és terjesszenek be programot a beruházási tervükről. Egyben kijelentette, hogy az újabb Speyer-kölcsönből elsősorban azok a városok tarthatnak igényt újabb kölcsönre, amelyek már az első kölcsönből is kaptak és amelyek az első beruházási program beruházásait elvégezték. Kijelentette a pénzügyminiszter képviselője azt is, hogy egyelőre 20 millió aranykorona kölcsön felvételéről volt szó, de később ez az összeg még huszmillió aranykoronával növekedett, sőt még később a felveendő kölcsön összege 52 millió koronára emelkedett. A városnak egy éven belül 4 százalék stornodiját

kell fizetnie. A pénzügyminiszter képviselőjének kijelentése szerint a pénzügyminiszterium igyekszik a legjobb eredményt elérni és biztosította a város képviselőjét, hogy a kölcsön feltételei nem lesznek kedvezőtlenebbek, mint a vármegyei kölcsön feltételei.

Itt közölte azután azt, hogy a kölcsön összegét nem utalja ki, hanem azt a Nemzeti Bank veszi fel és amennyiben dollár tartozása van, azt abból fizeti, amennyiben pedig ilyen nincs, a dollárkölcsönt szukcesszívén váltja át koronára és folytatólagosan több részletben a beruházások előhaladása szerint utalványozza ki a városoknak és a felhasznált pénz után a városoknak megtérítést ad. Ezzel az a célja a pénzügyminiszternek, hogy megakadályozza a most már stabil koronának esetleges romlását, ami szerinte bekövetkezne, ha egyszerre nagy összegű dollárt váltana át magyar koronára, ami inflációt idézne elő.

A város azonban a Speyer bankháznak járó kamatokat attól az időtől tartoznék kifizetni, amely időben a bankház kölcsönt folyósította.

Vargha Elemér dr. előadta, hogy ő ez ellen tiltakozott, kijelentette, hogy ez igen súlyos feltétel és azt kérte, hogy legalább három részletben folyósítsák a kölcsön egész összegét, mert a kamatkülönbözet igen súlyos teherként nehezednék Debrecen városára.

A pénzügyminiszter képviselője kijelentette, hogy a kívánságot ad referendum veszik és igyekezni fognak, hogy azt honorálják. De kijelentették, hogy ez az állapot csak átmeneti és ideiglenes és a kamatveszteségeket a város elkerülheti, ha minél hamarabb felhasználják a kölcsön összegét.

A város képviselője ezután bejelentette, hogy

Debrecen városának igénye 3.593.089 aranykorona, amelyből vízvezetékre és csatornázásra kell 741.379, vágóhídi építkezésre 482.454, Déri múzeum építésére és berendezésére 820.000, a világítási vállalat telepének hibóvitésére 1 millió 227.000, az iparostanonciskola építésére 89.252, a bérházak építésénél felmerült túllépések lefedésére 234.000 aranykorona.

E szükségleteken kívül bejelentette még Vargha Elemér dr. tb. főjegyző, hogy a város a nagyerdei fürdő kibővítésére 1.232.000, városi sárcsarnok építésére 639.000, temetői munkálatokra 413.000, a kislakások építésére 275.000 aranykoronát akar fordítani. A pénzügyminiszter képviselője azonban ezekre a bejelentésekre azt válaszolta, hogy az ezekre szükséges kölcsönöket a pénzügyminiszter nem engedélyezi, mert ezeket nem tartja sürgős beruházásoknak.

A második értekezleten közölte a város képviselője a pénzügyminiszter képviselőjével, hogy a városi tanács általánosságban észrevételeket nem tesz, azonban

a kölcsön kiutalásának formájában nem mehet bele és a kölcsönnek egyszerre való kiutalását kívánja, mert a pénzügyminiszternek szükséges tudnia, hogy az ismertett feltételek mellett a város milyen kölcsönre tart igényt. Felszólította tehát Debrecen város képviselőjét, hogy a város sürgősen nyilatkozzék arról, hogy sine qua non-nak tekint-e azt, hogy a kölcsönt egyszerre kapja-e meg. A kölcsön után fizetendő kamatokról és arról, hogy a Nemzeti Bank mennyit térít meg a városnak, arra vonatkozóan a pénzügyminiszter képviselője határozott választ adni nem tudott.

Különbben is csak a közgyűlés dönthet ilyen kérdésben.

Vargha Elemér dr. államtitkár közölte erre, hogy a Speyer bankház képviselője itt van, és a pénzügyminiszternek szükséges tudnia, hogy az ismertett feltételek mellett a város milyen kölcsönre tart igényt. Felszólította tehát Debrecen város képviselőjét, hogy a város sürgősen nyilatkozzék arról, hogy sine qua non-nak tekint-e azt, hogy a kölcsönt egyszerre kapja-e meg. A kölcsön után fizetendő kamatokról és arról, hogy a Nemzeti Bank mennyit térít meg a városnak, arra vonatkozóan a pénzügyminiszter képviselője határozott választ adni nem tudott.

Fejér Ferenc dr.: Másiképp nem lehet kölcsönt kapni a városnak?

Magoss György dr. polgármester: Itt van az Angol Magyar Bank 200.000 dolláros kölcsöne, amelyet 6 és hetnyolcad százalékos kamattal adott.

Hegedűs Jenő dr.: Az első kölcsön felvételét melegen üdvözölte, bár aggálya volt, hogy a kölcsön terhes lesz és bár a tőkék kamatoztatásához fűzött remények nem váltak be, mégis ezeknek tudatában is szívesen megszavazta volna a kölcsönt. A szociális és kulturális beruházások szükségesek voltak és a város nem mondhatta, hogy megvárja, míg a kamat leszáll, mert hiszen előre nem látható, hogy a kamat nem emelkedik-e. Azért

helyes volt az első kölcsön felvétele és helyes volt annak behatározása.

Ugyanez a szempont áll ennél a kölcsönnél is. Ha azokat a munkálatokat, amelyeket a város megkezdett és azokat, amelyeket szükségesnek tart, végre akarja hajtani, nem lehet habozni, hogy a kölcsönt felvegye-e a város. Azonban a kölcsön aláhuzottan hangsúlyozza annak drága voltát. A kamat maga azonban, amelyet tulajdonképpen nem is ismerünk, nem lehet akadály a kölcsön felvételének, mert hiszen a kamat változhatik. A kamatról csak annyit tudunk, hogy nem lesz magasabb, mint a vármegye kölcsönének kamata, amely kölcsönt Hajdúvármegye visszautasított. Ő azt mondja még ma is, hogy ez a kölcsön előnyös volt. Tehát a kamat szempontjából a kölcsönt elfogadhatónak tartja.

De *semmiestre sem fogadható el a pénzügyminiszter megszorító feltételével.*

Az, hogy a kölcsön összegét a Nemzeti Bank részletekben folyósítsa, nem a hitelező feltétele, hanem a pénzügyminiszter és így az állam ezt még meggondolás tárgyává teheti. A pénzügyminiszternek a korona stabilitás megrontá-

sára vonatkozóan jelzett félelmének indoka semmi esetre sem állhat meg. Mert

ha a kölcsönnek a városok részére való kiutalása rontaná a korona stabilitását, rontani fogja akkor is, ha az állam azt 2-3 részletben folyósítja is a városoknak. A pénzügyi kormányzat egyenesen önmagának mond ellent ezzel az érveléssel.

Debrecennek e feltétellel szemben csak azt szabad mondania, hogy ilyen feltétel mellett nem reflektál a kölcsönre. Enyhén szólva különös a pénzügyi kormányzat részéről a kérdésnek ilyen módon való vezetése. Amikor az első kölcsönt a város megkapta, két hónapi késedelemmel utalták ki az összeget, amivel a várost néhány száz millió korona kár érte. Akkor azt mondta a pénzügyminiszter, hogy ezért a város rekompenzációt fog kapni. Ha ez a rekompenzáció, akkor nagyon furcsa helyzet áll elő.

Szerinte tehát *a kölcsönt Debrecen város nem fogadhatja el két okból: Először, mert ez a feltétel súlyos precedenst alkot a város önrendelkezési jogának korlátozására vonatkozóan.*

Mert ez a feltétel a város önrendelkezési jogának korlátozása, amibe a város nem mehet bele.

Másodszor *e feltétel mellett a várost elfektív, lényeges veszteség érne, mert a Nemzeti Bank a felhasznált kölcsönösszegek után bizonyosan a legminimálisabb kamatmegtérítést adná a városnak.*

Egy másik nagy veszteség pedig az lenne, hogy a külföldi kölcsön, addig, míg a város azt fel nem használja, rendelkezésre állana a város gazdasági életének, mint az az első Speyer kölcsönnél történt, amikor nagy segítségére volt a gazdasági életnek, amely ennek szép hasznát látta. Most ez a lehetőség elesne. Már pedig

a város tanácsának és közgyűlésének nem közbömbös, hogy amíg a kölcsön egy összegben leendő kiutalása és helyben való elhelyezése esetén, ha hasznát nem is huzna a város, de semmi esetre sem fizetné rá, addig ez a nagy összeg a város gazdasági életének vérkeringésébe menne át igen jóteknony hatással.

Tehát a város semmi körülmények között nem mehet bele abba, hogy a kölcsönt ne egyszerre utalják ki. Ismétli az önrendelkezési jogára is igen aggályos ez a feltétel. A városnak tehát követelnie kell a kölcsön egyszerre való kiutalását és ezért

ki kell mondani, hogy a város az egyszerre való kiutalást a kölcsön felvétele sine qua non-jának tekinti.

Fejér Ferenc dr.: Ezt a kölcsönt nem vesszük fel.

Versényi Tibor dr.: A kölcsön kamatjának magasságát is igen súlyos tehernek tartja különösen ma, amikor napról-napra olcsóbb amortizációs kölcsönök típusait kínálják. Van már 100 százalékos kölcsön is. Rámutat ezután számtételelileg is arra, hogy milyen súlyos terhet jelent a kamatok miatt is ez a kölcsön.

Ha a városnak rendelkezésre áll más kölcsön, amivel ideig-

lenesen fedezni tudja szükségleteit, már pedig rendelkezésre áll belföldi kölcsön is, akkor inkább függő kölcsönöket vegyen fel a város és ezt a kölcsönt utasítsa el.

Magoss György dr. polgármester: A városnak igen is rendelkezésre áll most momentán az Angol-Magyar Bank 200,000 dolláros kölcsöne, amiből egyelőre fedezni tudja a szükségleteit.

Ő maga sem megy bele a város megkötésébe.

Hegedüs Jenő dr. megjegyzi, hogy amennyiben a városnak rendelkezésére áll ilyen kölcsön, akkor minden más érv elesik, mert e rendelkezésre álló kölcsönt kell felvenni és mellőzni a Speyer kölcsönt. Kijelenti azonban, hogy

a függőkölcsönökkel való operálást nem tartja szerencsés dolognak.

Versényi Tibor dr. megjegyzi még, hogy nagyon furcsa, hogy az állam ilyen drága kölcsönt akar a városra kényszeríteni. Egyébként kijelenti, hogy

míg az állam a Speyer kölcsönrel most hozza be dollárt, a belföldi pénzforrások olyan dollárt adnának kölcsön, amely már idebenn van.

A bizottság végül egyhanguan úgy határozott, hogy a Speyer kölcsönt a közölt feltételek mellett visszautasítja, azt nem veszi fel.

Magoss György dr. polgármester így is hirdette ki a határozatot és kijelentette, hogy ezidőszent a 200.000 dollárban elégséges pénzünk lesz. Ha pedig jövőre olcsó kölcsönt nem tudnak szerezni, csak annyi beruházást fognak végezni, amennyi a költségvetés keretében megfér.

LENGYEL
FEST, MOS, TISZTÍT
Csapó-utca 28.

Mozgolódnak a cseh faszisták

Prága, szeptember 14. A párisi sajtóban, mint ismeretes, hírek terjedtek el az állítólagos cseh forradalmi készülődésekről. A Lidove Novini párisi tudósítója a híresztelések ügyében kérdést intézett egy a cseh politikában jártas francia politikushoz. A kapott válaszok alapján a lapnak ez a véleménye, hogy Massaryk, vagy Benes bukására Párisban egyáltalában nem számítanak.

A Cseszke Szlovo azt írja, hogy Csehországban és Prága közvetlen környékén a faszisták katonai formákban szervezkednek s mindennyian fel vannak szerelve revolverrel és rendszeres lögyakorlatokat tartanak.

Gyakorlataikat állandóan látogatja Gajda tábornok. A vidéken a faszismus számára legmegbízhatóbb támaszt az újdonsült nagybirtokosok és azok a földbirtokosok jelentik, akik az egykori hűbéruradalmak felosztott részeit (marsdékbirtokok) kapták meg. Ezek úgyszólván permanenciában állanak a faszisták számára és vállallják az esetleges Prága elleni faszista felvonulás lovakkal való ellátását.

Fejük Hodzsa Milán, aki szerintük a köztársaság egyik leggazdagabb embere és aki külügyminiszeri és köztársasági elnökjelöltjük.

„Azt szeretném, ha Debrecen nem a magyar kálvinista Róma, hanem a magyar Genf volna“

Colijn holland exminiszterelnök gróf Klebelsberg kultuszminiszter társaságában ma este Debrecenbe érkezett

Ma este 10 órakor érkezett Debrecenbe Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter kíséretében Colijn volt holland miniszterelnök. Az előkelő vendégekkel együtt jött le Kuyper Katalin, a magyar gyermekek hollandiai nyaraltatási akciójának fáradhatatlan és lelkes szervezője is. A pályaudvar I. osztályú várótermében már 10 óra előtt nagyszámú közönség gyűlt össze. A vendégeket érkezésük után lelkes eljenzéssel fogadták és Debrecen város képviselőiben dr. Magoss György polgármester, az egyetem részéről Illyefalvi Vitéz Géza rektor és Lencz Géza prorektor, a református egyházkerület nevében gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnok és Szele György lelkész, a Kollégium részéről Karai Sándor igazgató üdvözölték az illusztris hollandi vendégeket meleg szavakkal. Papp Károly és Papp Klotild, dr. Papp Károly egyetemi tanár leányai, a Hollandiában nyaralt gyermekek nevében hollandnyelvű formás beszéd kíséretében gyönyörű virágcsokrot nyújtottak át a két holland vendégnek.

Colijn, volt miniszterelnök holland nyelvű beszédében meghatva válaszolt az elhangzott üdvözlő

szavakra. Beszédét a megjelentek élénk figyelme közben Kállay Kálmán teológiai tanár tolmácsolta magyar nyelvre.

— Az első érzésem az elhangzott beszédek után — mondta többek között a holland exminiszterelnök, — a meglepetés érzése volt. A meglepetés egyébként már Budapestesten kezdődött, mert én úgy terveztem, hogy csupán niúnt egyszerű magánember jövök ide, ezzel szemben Klebelsberg kultuszminiszter ur megtisztelt azzal, hogy utamra elkísér. Mikor ebbe a terembe léptem, egy percig sem gondoltam volna, hogy ez a diszes közönség az én tiszteletemre gyűlt össze. Azt hittem, hogy a kultuszminiszter urat akarják üdvözölni. Annál inkább meghatottak tehát a hozzám intézett meleg szavak, amelyeket szívemből köszönök. Öszintén mondom, boldog vagyok, hogy Debrecenbe jöhettek, mert tudom, hogy ez a kálvinista Róma, bár én inkább azt szeretném, hogy Debrecen a magyar kálvinisták Genfje legyen.

A lelkes eljenzéssel fogadott beszéd után a vendégek a belgyógyászati klinikára hajtottak, ahol megszállottak.

A tábla is elítélte az Esti Kurir szerkesztőjét, mert a gyilkosok patrónusának nevezte a Szózatot

A Szózat felett a saját közönsége ítélkezett, mikor elfordult tőle — mondta a védő — Boross László: Formailag én vagyok itt a vádlott, de lényegében és az egész közvélemény előtt évek óta a Szózat az

Budapest, szept. 14.

Ma tárgyalta a tábla sajtótanácsa az elmúlt hónapokban kimúlt „Szózat” perét, amelyet Boross László dr. az Esti Kurir főszerkesztője ellen indítottak. Boross László ugyanis 1923-ban párhuzamot vont az erzsébetvárosi bombamerénylet és a Szózat cikkei között és ennek során

a gyilkosok patrónusainak nevezte a Szózatot.

A törvényszék Schandl-tanácsa 1925 februárjában a bizonyítás mellőzésével 6 heti fogságra és 5 millió pénzbüntetésre ítélte Boross Lászlót.

Ezen az emlékezetes tárgyaláson tartóztatta le Schandl elnök Rupert Rezső képviselőt, aki mint hallgató hangosan megjegyezte, hogy Schandl elnök nem ismeri a törvényt.

A mai táblai tárgyaláson a védő kérésére felolvasták a Szózatnak azon cikkeit, amelyeket a politikai merényletek után írt, a halál-bombákat „kakaóbombának” nevezve.

A cikkek felolvasása után a perbeszédre került a sor.

Elsőnek Grün Béla dr., a vádlott védője szólal fel:

A vádlott által írt cikkeknek az volt a céljuk, — folytatta a védő, — hogy felhívja a hatóságok figyelmét:

itt az ideje, hogy beleüssenek abba a fészekbe, ahonnan a bűnök erednek és ahol a bűnösök nem elítéltek, de fel-dicsérik és felbiztatják.

— A cikkben állott tények bizonyítása a felolvasott cikkekkal teljes mértékben sikerült. Sikerült bizonyítani, hogy a Szózat mindenkor célja a bűnök leplezése, a bűnösök felmagasztalása és a bűnösökre való felbujtás volt. Bebizonyult, hogy

kakaóbombának és olajjal szagtalanított bombának neveztek azokat a pokolgépeket, amelyeket Rassay Károlynak és Miklós Andornak küldtek Máriafelek

és így igyekeztek nevétségés színben feltüntetni azt a gáztettét, amely a Szózat politikai ellenfeleinek ártatlan családtagjait is halálveszéllyel fenyegette. Az ilyen magatartás egyenesen buzdít a további cselekvésre,

a tettesek joggal hihették a Szózatról, hogy munkájukat támogatja.

— Szózat az Operettszínház ellen elkövetett merénylet után egyenesen felhívta hivat, hogy a Ben Blumenthalokat söpörje el.

— Az inkriminált cikkek csak mozzanatai annak az állandó harc-nak, amely — mint a vádlott ki-

fejezte — a bűnösök védői, magasztolói és felbujtói között és a bűnösök üldözői között már évek óta folyik. De van még egy beszédesebb tény is, — fejezte be a védő, — amely minden harcnál és minden ítéletnél megsemmisítőbb módon bizonyítja igazunkat.

A „Szózat” felett saját közönsége ítélkezett, amikor elfordult tőle.

Zimmermann Lajos dr., a Szózat jogi képviselője, vádbeszédében kifejtette, hogy a Szózat nem a gyilkosokat védte, hanem az ébredőket. Az bizonyos, — mondotta az ügyvéd, — hogy a Rassay Károlynak küldött bombát kakaóbombának nevezni némi túlzás volt.

Boross László dr., a vádlott szó-lalt fel ezután az utolsó szójogán:

— Ha formailag itt én vagyok is a vádlott, lényegében és az egész közvélemény előtt évek óta a Szózat az.

Ezzel a perrel, — fejezte be a vádlott védőbeszédét,

lezárul egy per, amely évek óta folyik azok között, akik a munka, a becsület és a tisztesség uralmát akarják ebben az országban és azok között, akik az ellenforradalom ittmaradt csökevényei és a maguk büntelenségének biztosítására folytatják a gyalázatos játékokat a nemzet legszen-tebb érdekeivel.

En úgy érzem, hogy kötelességem volt teljes mértékben és felelősségem teljes tudatában kiállni azok ellen és szemükbe mondani: ez a szellem, ez az az idegcentrum, amelyből az ártalom árad és amelyből, ha meg nem fékezik, a legsúlyosabb károk érik a nemzet szellemi és erkölcsi integritását.

Ezután a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. Körübelül félórás tanácskozás után hirdette ki az ítéletet, amely szerint

helybenhagyja a törvényszék ítéletét és Boross Lászlót a Szózat ellen elkövetett rágal-mazás miatt hatheti fogsázbüntetésre ítéli.

A panaszos megnyugodott az ítéletben, Boross László és védője pedig semmisségi panaszt jelentettek be a Kuriához.

A Rendőri Gyermekbíróság jótékonycélu hangversenye Debrecenben

Szakkörökben régóta közismert tény, hogy a Rendőri Gyermekbíróság évek óta nagyszabású altruista működést fejt ki. A nagy városok nyomora gyakran a bűn fertőjébe hajtja az ártatlan apróságokat, de a Rendőri Gyermekbíróságnak nem az a fő célja, hogy szigorúan büntesse a rossz utra sodródott gyermekeket, hanem elsősorban mentőakciót indít érdekében. A Rendőri Gyermekbíróság szent célja érdekében most egy menedékház felépítését vette tervbe, amelyben elhelyezést nyer-nének a jobb jövőnek megmentendő gyermekek. Az egyesület s nemes célra való tekintettel gicziassa és ablánckürti dr. Ghiczy Tihá-mér, az államrendőrség debreceni kerületének főkapitánya és Sággy Lajos rendőrfőtanácsos, az államrendőrség debreceni kapitánysá-kának vezetője védnöksége alatt,

monstre művész hangversenyt rendez vasárnap, 1926 szeptember 26-án 8 órai kezdettel a Várme-gyeház dísztermében.

Dr. Gegus Dániel rendőrfőtanácsos, a Rendőr Gyermekbíróság vezetője és Tabajdi Kun Béla kriminál pedagógus, előadást tartanak majd a rendőri gyermekbíróság céljáról, hivatásáról, irodalom és gyermekvédelemről, illetve a züllött gyermekek pszichéjéről és annak javíthatóságáról. A hangverseny keretében fellépnek Vajda Lilly operaénekesnő és Gonda István zongoraművész. Jegyek a rendezőség tagjainál kaphatók.

Gyengén sikerült az Údv Hadsereg debreceni premierje

Az Údv Hadsereg néhány katonája napok óta Debrecenben tartózkodik és erős agitációt fejtenek ki, hogy minél több hívet szerezzenek maguknak. Munkájuk támogatására megérkezett Debrecenbe az Údv Hadsereg magyarországi csoportjának ezredese, Rothstein Ferenc is, aki kedd este a Royal szálló dísztermében rendezett gyűlésen előadást tartott az Údv Hadsereg céljáról és az egész világot behálózó szervezetéről. Az előadást nagy reklám előzte meg, mert a déli korzón ma felvonultak az Údv Hadsereg feketeruhás katonái mellükre tűzött szembeszökő plakátokon jelezve a gyűlés idejét és helyét. A katonák egy másik csoportja a házakat vette sorba és az udvarokon mélabus vallások dalokat énekelve szónokoltak az igaz élet örömeiről és felhívták a házak békés lakóit, hogy a Royalban tartandó gyűlésen jelenjenek meg.

A nagy propagandának volt annyi eredménye, hogy összegyűlt a hét órára hirdetett gyűlésre fél nyolc után másfélszáz ember. A terem egyik sarkában egy fiatalemberekből alakult vonós zenekar állandó munkája igyekezett szomorú melódiák révén megfelelő hangulatba ringatni az egybegyűlteket.

A terem nagyon változatos képet mutatott. Az első sorok egyikében például helyet foglalt egy pár egészen fiatal, mezítlábos gyerekek, akiket valószínűleg a szálló bejárata elé kiállított fekete egyenruhás, ingyenes előadást hirdető plakátokkal felszerelt katonák látványra vonzott. Az egybegyűlt felnőttek legnagyobb része a perifériák lakóiból került ki, szegény asszonyok, özvegyek, fáradt munkások, akik azért verődtek össze, hogy reményt és hitet találjanak az elvesztett helyett. A fényesen kivilágított terem betöltötte az egyhangú, szomorú melódiák áradata és a fáradhatatlan zenekar nem engedte szóhoz jutni a terembe lépőket. A közönség szólanul szemlélte az Údv Hadsereg fiatal, fáradt arcú katonáit és különösen megnézték azt a bizarr kalpagú hölgyet, aki az Údv Hadsereg zsinait viselte és gallériján hordta a kedvet rangjelzést.

A gyűlést Rothstein ezredes rövid német nyelvű beszéddel kezdte meg és kérte a közönséget, hogy hallgassák meg az ő vallások énekeit. Az énekeket a katonák néhány debreceni hívőkkel támogatva erős hangon dalolták. Majd a főszószóló ezredes hosszú beszédében foglalkozott az

zal az eszmével, amely „harcbaküldi az Údv Hadsereg katonáit.” Elmondta beszédében, hogy az Údv Hadsereg katonái rájöttek arra, hogy nem az élvezet van a boldogság, hanem a lemondásban. Meg kell állapítanunk, hogy az ezredes beszédének ez a része nem talált valami nagy megértésre a kenyérről is csak szűken élő hallgatóság között.

— Mi már nem mondhatunk le semmiről, mert nincs már miről lemondanunk! — mondta halkán egy borotvátlan arcú munkás

Kernhoffer József temetése

Diszes, előkelő és meghatott közönség jelenlétében temették el ma Kernhoffer József kincstári főtanácsost, királyi tanácsost, Debrecen közgazdasági életének nagy halottját. A meghatott arcok, a könnyező szemek gyászolták az embert, akinek szívét annyian ismerhették meg, mint kevés más bankvezérét s a súlyos drapériák gyásza, a temetés díszjele megmutatták, hogy ez a jószívű ember mekkora tekintélyt ért el a társadalomban nemes jelleme, szorgalmas munkája után. A sirba könnyes rögök hulltak, siratva a meghaltat, gyászolva az űrt, amely távozása után a szívekben és a társadalomban maradtak.

Az Arany János uccai gyásháztól kora délelőtt szállították át a koporsót a Debreceni Első Takarékpénztár palotájába, ahol a pénztárteremben állított a bank díszes ravatalt vezérlőbizottsága egykori elnökének. A beszentelés szertartását még a gyásháznál tartották meg. A beszentelés után vitték át a koporsót a Debreceni Első Takarékpénztár fekete drapériával bevont pénztártermébe. A terem ekkorára már kiürítették, a háttérben súlyosan függtek a fekete drapériák márványoszloptól márványoszlopig. A katalok pálmák között állott, fél 10 órakor helyezték rá a koporsót és ekkor gyűjtötték fel a kandelabereket. Egy óra körül a koszorúk egyre-másra érkeztek már s elborították a koporsót. Virág és koszorú vastagon fedte a katalokot s nehéz illattal töltötte meg a termet.

Koszorukat küldtek:

Magyar Nemzeti Bank; Magyar Nemzeti Bank jogügyi osztálya; Kereskedelmi Csarnok személyzete; Hálás kegyelettel Faragó Miksa Wien; Nedeczky család; Nagyrabecsült felügyelőbizottsági tagjának Debreceni Helyi Vasut; Forrón szeretett Papának Józsi, Jenny és Mina; Öszinte részvétellel Kaszanyitzky család; Kormos Géza család Budapest; Erdemes igazgatósági tagjának Debreceni Első Takarékpénztár; Kernhoffer Józsefnek igaz kegyelettel a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület; Fájó szívvel bucsuzunk Wilhelm Emil és családja; Erdemes és szeretett elnökének Kereskedelmi Csarnok; Szeretett és kiváló elnökünknek Debreceni Közraktár; Hűséges munkatársának Gebauer énekporsógyár; Kegyelettel a Magyar Országos Takarékpénztár debreceni fiókja; Fischerék bucsuja; Szeretett igazgatóknak Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete; Erdemes igazgatósági tagjának a Pénzügyi Központ; Feljethetetlen barátjuknak Békés Lajosék; Tisztelettel — szeretettel

A derek ezredes ezután nekihe-vől hangon menyörgött az élvezetek ellen és követelte, hogy mindenki kövesse a Bibliában előírt eszméket és egyesülve küzdjenek az iszákosság, a nyomor és a prostitúció ellen, amely bűnbe taszítja az emberek ezreit.

A gyűlést egyházi énekek éneklésével zárták be az údv-katonák és mindenkinél elhelyeztek egy-egy példányt propaganda írásaikból, melyekben a szerintük való igaz élet és az igaz világosság tanait hirdetik.

Feldmann Sándor; Igaz részvétellel dr. Winkler Jenő és felesége; Józsi bácsinak utolsó üdvözlését dr. Bohn Ede és felesége; Kegyeletük jeléül szegilandi Schrecker S. Lipót és neje; Erdemes igazgatójának a Borsod-Miskolczi és Debreceni István gözmalom rt.; Szeretett főpénztárosának a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara; Walter Jaich; Szeretett Józsi bácsinak Kubinyi család; Daray Annuska; Tiszteletük jeléül May Andor és neje.

A gyászszertartás

A Debreceni Első Takarékpénztár gyászdrapériával bevont portálja előtt díszestör állott; fél 3 órakor a városi hajduk vonultak fel s állottak a ravatal köré. Nemsokára gyülekezni kezdtek a gyászszertartáson résztvevők s jóval 3 óra előtt annyira tele lett a hatalmas terem, hogy az intézet előcsarnokában álló, előkelő közönség nem tudott bejutni. Felvonultak, nagy fáradtsággal utat nyitva a teremben, a hatóságok és intézmények képviselői, megérkezett a gyászoló család, majd Erdődi Bakacs István a. h. igazgató, aki fényes segédlettel a gyászszertartást végezte. Nemsokára felzendült a „Cirkumdederunt me” komor dala.

A szertartás végeztével Szomjas Gusztáv nemzetgyűlési képviselő bucsuztatta el a halottat a *Pénzügyi Központ* nevében, amelynek Kernhoffer József igazgatósági tagja volt. Beszélt arról az elismerésről, amelyben ott része volt biztos ítéletének, nagy tudásának s meghatott hangon mondott bucsut neki.

Sesztina Jenő az

István Gözmalom rt.

nevében mondott bucsut Kernhoffer Józsefnek. Meghatottan sorolta fel érdemeit, amelyeket nagy munkájával, szervező készségével szerzett felvirágoztatva azt a vállalatot, amely ma reprezentáns képviselője a magyar malomiparnak.

Dr. Radó Rezső kereskedelmi és iparkamarai főtitkár

a *debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara*

nevében tartott beszédet, amelyben számos olyan vállalat tisztikarától bucsuztatta el a halottat, amelynél mind fontos tényező, építő és munkára ösztönző vezető volt Kernhoffer József, ezek között Debreceni Helyi Vasutól, a Gebauer koporsógyártól. A munka emberét bucsuztatták azoktól a vállalatoktól, amelyeknek életében lelke volt.

Gaszner Géza, a Debreceni Kereskedő Társulat főtitkára

a *Kereskedelmi Csarnok s tagjainak nevében*

mondott bucsut szeretett elnöküknek. A Csarnok volt Kernhoffer

József második otthona, itt pihent ki a fáradalmakat. Nagy szeretettel mutat a Csarnok iránt az a gond, amellyel vezette az egyesületet, fellendítette, tartalmassá belső életét, díszessé — reprezentatívá a külsőt. Nagy az a veszteség, amely a Csarnokot érte elnökének halálával s nagy kérdés, be tudják-e tölteni azt az űrt, amely elhunytával támadt hozzá hasonlóan szeretettel, munkakészséggel dolgozó elnökkel. Könyekig meghatott hangon mondott ezután utolsó istenhozzádot a Csarnok husz éven át volt elnökének.

A sirnál

A beszédek végeztével a koporsót kihozták s a díszes kocsi helyezték el, amely előtt a koszorukat vitte egy másik kocsi. A halottasmenetet hosszú kocsi követte a római katolikus temetőbe, ahol a gyászszertartás utolsó aktusa játszódott le, sirba eresztették a koporsót. Hangos zokogás közben hullottak a koporsóra a göröngyök s nemsokára friss sírdomb kerekedett Kernhoffer József kihűlt teste felett.

**NÉGYFOGÁSOS
elsőrendű ebéd
14.000 korona
Belvárosi Transsylvania étteremben**

Lelőtt egy urlasszonyt, mert nem tudta elcsabítani

Szabadka, szept. 14.

Megrendítő szerelmi tragédia történt Szabadkán egy sikertelen asszonyszoktetés miatt. Még pénteken délután történt, hogy a szomszédos Zomborban Glanc Abris dr. fiatal ügyvédnél uszonára készültek. Az ügyvéd felesége, miközben az uszonához teritettek, egyik barátnőjével kiment az uccára, ahol a ház előtt sétálgattak. Eközben egy autó jött az uccán, amelyben Schaeffer István, a szabadkai Weigand et Co. cég fiatal tisztviselője ült, akit az ügyvéd felesége már régebben ismert, Schaeffer megállította az autóját és egy kis sétaautózásra hívta meg a hölgyeket. A két nő elfogadta a meghívást, de

abban a pillanatban, amikor az ügyvédné beszállt az autóba, Schaeffer hirtelen elindította az autót

és a bartánó lemaradt. A vendégsereg várt egy darabig, végül is a férjnek az a gyanúja támadt hogy Schaeffer valami rossz viccet csinált és az uszonavendégek elől feleségét elvitte Szabadkára. A legközelebbi vonattal az ügyvéd el is utazott Szabadkára, hogy feleségét visszahozza. Azonban ekkorra már végzetes dolgok történtek. Amikor Glanc Abris dr. elment Schaeffer lakására, hiába kopogott, senkise nyitott ajtót. Benéztek az ablakon és

az ágyon ott látta Schaeffert és feleségét, mindkettőjük eszméletlenül, vérző halántékkal.

Az ügyvéd a rendőrségre szaladt, a rendőrök csakhamar betörték az ajtót és miután Schaeffer és Glanczné még életben volt. Az ügyvéd erre visszahozta feleségét Zomborba, ahol az ügyvédné hétfőn hajnalban meghalt. Schaeffer életéről lemondta, eszméletét egy pillanatra se nyerte vissza és így nem lehetett kihallgatni. A nyomozás megállapította, hogy

Schaeffer az ügyvédnét akarata ellenére szöktette meg és akarata ellenére lőtte halántékra.

Kiderült ugyanis, hogy az ügyvédné nem állt közelebbi ismeretségben a fiatal emberrel és nem is gondolt arra hogy Schaeffer szerelmes belé. Ezenfelül Schaeffer szobájában elkeseredett dulakodás nyomait találták és az ügyvédné holttestén két foltot találtak, amelyek dulakodásból származtak. Nyilvánvaló, hogy

az ügyvédné menekülni akart, de Schaeffer bírakra kelt vele és lefogta.

A rendőrség az eddigi jelekből úgy rekonstruálja a tárgédia lefolyását, hogy Schaeffer reménytelenül szerelmes lehetett az ügyvédnébe, ravasz ürökkel szöktette meg és amikor látta, hogy a szöktetés hiába volt, a szöktetés miatti botránytól való félelmében lőtte le az asszonyt és követte el az öngyilkosságot.

HIREK

— **A Meteorológiai Intézet jelentése.** Ma reggel hét órakor Budapestén 16, Szombathelyen 15, Szegeden 18, Debrecenben 16, Bécsben 14, Londonban 14, Berlinben 12, Moszkvában 14, Kopenhágában 12, Varsóban 13, Bukarestben 22, Rómában 21 C. fok volt a hőmérséklet. Jólát: Száraz és mérsékelt meleg idő várható.

— **Szücs Géza dr. a Curia ügyvédi tanácsában.** Dr. Körösi Kálmán kormányfőtanácsosnak a kamara elnökevé történt megválasztása folytán a Curia ügyvédi tanácsában megüresedett tagsági helyre az igazságügyminiszter dr. tonyogi Szücs Géza debreceni ügyvédet kinevezte.

— **Módosul a Debrecen-füzesabonyi vasut menetrendje.** Október hó 1-től kezdődőleg a Debrecen-füzesabonyi vonalon az 5530. és 5577. számú vonat menetrendje némileg módosul. Ugyanis az 5530. sz. vonat Tiszafüredről 2 perccel korábban, azaz 4 óra 37 perccel indul és Füzesabonyba 6 perccel korábban, azaz 6 óra 06 perccel érkezik, míg az 5577. sz. vonat Füzesabonyból 8 perccel korábban, azaz 5 óra 28 perccel indul és Poroszlóra 6 perccel korábban, azaz 6 óra 36 perccel érkezik. Egyebekben mint a két vonat menetrendje változatlanul marad.

— **Hogy készül a kormányzó-sértési per?** Szabó Lajos komádi földmivest a csendőrök bekisérték a debreceni ügyészségre, mert több tanu szerint, nyomdafestéket nem tűrő kifejezésekkel szidalmazta a kormányzót. Szabó Lajost a vizsgálóbíró hétfőn délelőtt kihallgatta és kihallgatás után elrendelte szabadlábra való helyezését. A kihallgatáson Szabó Lajos sirva panaszkodott, hogy végigküzdötte a háborút és soha semmi panasz nem volt rá. Mindég tiszteltem a felebbvalóimat — mondta — és most is csak haragosok bosszújának köszönhetem az egész bajt.

Elavult lógépeket ujjaépit Hegedűs, Király-u. 4. Telefon 402.

Panaszok a Szent Anna uccai bérház asztalos munkái miatt

A helybeli asztalos iparosok mellőzését látják a szakszervezetek

A debreceni szakszervezetek panasszal fordultak a városi tanácshoz és e panaszban azt mondják, hogy a Szentanna uccai bérház asztalos munkáinak elkészítésénél a debreceni asztalosmestereket és így az asztalos munkásokat is nagy sérelem érte mert az a vállalkozó, aki ezeket a munkálatokat megkapta, a munkák egy nagy részét egy nem debreceni céggel végeztette el. A nagy munkahiányban pedig ez rendkívül nagy sérelem a debreceni asztalos iparosoknak.

A beadvány teljes szövege a következő:

„A városi tanács által elrendelt közmunkák és építkezéseknél még a kora tavasz folyamán azt kértük, hogy hasonlóan az ország többi nagy városaihoz, ezen

építkezéseknél csak debreceni vállalkozók és debreceni munkások ajánlatai vétessenek figyelembe,

illetve alkalmaztassanak.

Nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk, hogy ezen kérelmünk a város minden társadalmi osztályának felfogásával találkozott s ismerjük, hogy

a városi tanács részéről is megértés mutatkozott a kérelem teljesítésével szemben

s többé kevésbé védeni iparkodott a helyi ipar és a helybeli munkások érdekeit.

Mindezek tudatában végtelenül érintett bennünket az a hír, hogy a Szentanna uccai bérház építkezésénél az asztalos munkák elvégzésével megbízott iparos, dr. Balla Gerő kijátszva azokat az intenciókat, amelyek a városi tanácsot is vezették,

az általa vállalt asztalosmunkákat nem Debrecenben végeztette el, hanem alvállalatba

— **A kis szabóinas az elvesztett 130.000 korona miatt akart öngyilkos lenni.** Megirtuk, hogy a Diószegi uton vasárnapra virradó éjszaka két szabóinas, Szirek Lajos és Ignáth Ferenc öngyilkossági szándékból egy forgópisztollyal meglőtték magukat. Szirek Lajos sérülésebe belehalt. Ignáthnak a sérülése nem életveszélyes és állapota annyira javult, hogy a rendőrség már ki is hallgathatta arra vonatkozólag, hogy hogyan történt a véres eset. Ignáth elmondta, hogy először ő lőtt magára, aztán a kezéből kikapta a fegyvert Szirek és úgy lőtte meg magát. Ignáth fenntartotta vallomását, hogy a 130.000 korona elvesztése okozta elkeseredésében szánta rá magát az öngyilkosságra.

— **Lopásért két évi fegyház.** Papp Lajos kocsis tavaly Lindenfeld József debreceni fuvarozási vállalkozónál volt alkalmazva és néhány hónapi szolgálat után megszökött munkaadójától, de magával vitt egy millió korona értékű holmit. Szökése után az egyik zugszálláson halt meg és onnan ellopta két hálótársának, Beregszászi Sándornak és Varga Gá-

adta a dunaharaszti faipari és fakereskedelmi r.-t.-nak s ezzel súlyosan megkárosította egyrészt a debreceni asztalosipari munkaadókat, másrészt pedig a debreceni asztalosmunkásokat.

A debreceni faiparban a munkanélküliség ma is a legnagyobb s ebben a szakmában vannak munkások, akik ez évben még nem jutottak a szakmájukban munkához. Dr. Balla Gerő ezzel a ténykedésével 40 helybeli munkás alkalmazását tette lehetetlenné s ez ellen a súlyos sérelem ellen orvoslást keresünk a városi tanácsnál s azzal a tiszteletteljes kérelemmel fordulunk a tanácshoz, hogy

ne tűrje azt, hogy a nagyobb üzleti haszon kedvéért a helyi piacot ily súlyos sérelem érje

s miután feltételezzük, hogy a szállítási feltételek között benne szerepel a helyi munkanélküliek védelme s ezen az alapon kérjük a dunaharaszti r. által elkészített s dr. Balla Gerő által szállításra kerülő épületfelszerelések átvételének megtagadását.

Tisztelettel bejelentjük még, hogy dr. Balla tagadásával szemben kétségtelen bizonyítékaink vannak arra nézve, hogy kb. 400 ablakot rendelt meg a Dunaharaszti Faipari r.-t.-nál.

A beadvány tegnap került a városi tanács elé, amely így csak egyik legközelebbi ülésén foglalkozhatik a kérdéssel. A városi tanács mindenesetre vizsgálat tárgyává kell, hogy tegye ezt a dolgot, mert a beadványnak igaza van abban, hogy a városi tanácsnak a középítkezési munkák kiadásánál kimondottan az volt a célja, hogy ezekkel a munkákkal debreceni iparosokat juttasson munkához és keresethez.

bornak a ruháit. A rendőrség a múlt hónapban elfogta a tolvaj kocsis, akit a debreceni törvényszék Selry-tanácsa hétfőn délelőtt vont felelősségre. A tárgyaláson beigazolást nyert a vádirat és a bíróság Papp Lajost tekintettel, hogy már négy ízben volt büntetve, a három lopásért két évi fegyházra ítélte.

— **Letartóztattak egy kilenc éves kisleány bestiális merényletét.** Hajduböszörményből a napokban bekisérték a debreceni ügyészségre egy 20 éves földművest, Varga Imrét, ki erkölcsstelen merényletet követett el egy kilenc éves kisleány ellen. A rendőri jelentés szerint a város határában a mezőn járó emberek lettek figyelmesek a gyermekleány sikoltozásaira és csak heves dulakodás után sikerült kiszabadítani a lánykát a bestiális legény kezei közül. A debreceni vizsgálóbíró hétfőn délelőtt hallgatta ki Varga Imrét, aki a kihallgatáson beismerő vallomást tett és elmondta, hogy ő először csak játszadozott a kisleánnyal és maga sem emlékszik a következőkre. A vizsgálóbíró a kihallgatás után elrendelte Varga Imre előzetes letartóztatását.

— **Értesítés.** A Bikur Cholia Egylet tisztelettel értesíti a Csapó u. 19. sz. alatt tartott istentiszteleten résztvevőket, hogy közbejött akadály miatt a Jomkipuri istentisztelet Simonffy u. 29. sz. alatt tartatik meg.

— **Versenyárgyalási hirdetmények.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara felhívja terménykereskedő, tüzelőanyagkereskedő, gabonaőrlo és kenyésütő érdeklősége figyelmét a 6. honvéd vegyesdandár ellátás vezetője által kibocsátott versenyárgyalási hirdetményre. A hirdetmény szerint Debrecen, Nyíregyháza, Nyírbátor és Berettyóújfalú állomásokon nagyobb mennyiségű buza, rozs, zab, köszén és kenyérszükséglet fedezendő. Az egyes szállítandó cikkek mennyiségére, a versenyárgyalások helyére és idejére, valamint általában az egész szállítási feltételeire nézve részletes tájékoztatót szereshető a kereskedelmi és iparkamaránál, hol a kibocsátott hirdetmény az érdeklődők által megtekinthető. — A kereskedelmi és iparkamara felhívja ezenkívül a mézárós és hentes, valamint élelmiszerkereskedő érdeklősége figyelmét is a debreceni honvéd és közrendészeti kórház gondnoki hivatal által kibocsátott hirdetményre, melyben a kórház részére 1926 október 1-től 1927 szeptember 30-ig szükséges különböző husok és élelmicikkek, valamint fűszerárak szállítására versenyárgyalást hirdet. Ajánlatok a kórház gondnoki hivatalához 1926. évi szeptember hó 21-én délelőtt 11 óráig adandók be. Ajánlattevők erre az időre a kórház gondnoki hivatalában személyesen tartoznak megjelenni.

ROLETTA,

vászon és szövött, Redőnyüzemnél, Bethlen uccá 19. Telefon 425.

— **Születések.** A debreceni anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Kovács Mihály bádogosmester fia Sándor, Román József gazdasági cseléd fia József, Bucsi István asztalossegéd leánya Ilona, Vincze Gergely béres fia Mihály, Tóth Ferenc kisbirtokos leánya Mária, Erdei Arva Károly tiszthelyettes fia Ottó, Kerek Imre fényezősegéd fia Imre, Folián Lajos cipész-mester fia Árpád.

— **Felmentettek egy hűtlen kezeléssel gyanúsított gyámot.** Lindenfeld Ferenc gazdtiszt, unokahugának Lindenfeld Borbálának a vagyonát kezelte, mint gyámja. A múlt évben a kiskuro unokahugának birtokához tartozó berekböszörményi malomban befolyt vámgabonát, közel 150 mázsát, eladott. A buza eladás miatt hűtlen kezelés címén perbefogták a gyámot és azzal vádolták meg, hogy az akkori 330-as árfolyam helyett csak 315-ért adta el a buzát és ezzel vagyoni kárt okozott. A debreceni törvényszék Selry-tanácsa hétfőn délelőtt tárgyalta az ügyet és a szakértő és tanúk kihallgatása után felmentette a gyámot a hűtlen kezelés vádjá alól, mert beigazoltnak vette a jóhiszeműségét. Az indokolásban kimondta a bíróság, hogy a vámgabonát, amelyben mindenféle gabona össze van keverve, nem lehet olyan magas áron eladni, mint a tiszta tiszavideki buzát. Az ítélet ellen az ügyész felebbezést jelentett be.

— Halálozás. A debreceni anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Nagy György g. kath. 4 hónapos, Kelemen Balázs r. kath. 46 éves, Szabó Eszter ref. 1 hónapos, Fischer Erzsébet izr. 12 éves, Szaplanczay Mária r. kath. 10 éves, Nyiregyházi Lajos ref. 19 éves, Kernhofer József r. kath. 69 éves, Kampier Katalin r. kath. 47 éves.

RAMMINGER hölgyfodrász

Varga-utca 1.

— Elismerően legnagyobb vásárlásték és legolcsóbb árak Feldheim Imre posztóházában, Koszói u. 6.

— Kényelmes, új és üzembiztos a „Fortuna” bérautóvállalat személyszállító kocsija. Elvállal személyszállítást Debrecenben és a vidéken. Kocsirendelés Debrecen, Csapó ucca 10. szám.

— Le kívánok való szép szilva állandóan kapható. Hatvan ucca 4., a pincében.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

SZERDA: Muzsikus Ferkó. Operett C) bérlet.

CSÜTÖRTÖK: Muzsikus Ferkó. Operett D) bérlet.

PÉNTEK: Muzsikus Ferkó. Operett B) bérlet.

SZOMBAT: Darázsífészek. Vigjáték. C) bérlet.

Darázsífészek

Zágon István angolból átdolgozott vigjátéka inkább bohózat, amely kacagató helyzetkomikumokon át, mindig neveteltve és mindig a problémák könnyű végét emelve halad az előrelátható megoldás felé. A műfaj maga felment az alól, hogy bonckéssel essünk neki a darabnak, ellenben az előadás nem volt annyira könnyed, hogy hasonló bánásmódot igényeljen. Leszámítvánéhány gyöngye pontot, eredményes és lelkiismeretes munkát végzett a rendező Thurócy Gyula, de volt az előadásnak egy olyan gyöngye pontja, amelyen nem segíthetett: Dolgos Ida nem bír el olyan hosszú lélekzetű szerepet, mint amilyent ma juttattak neki s ezzel lenyomja az előadást. Gyöngye, nem is eléggé hajlékony hangja van, organuma nem tiszta s egyébként is annyira az elején van a színjátásnak, hogy sokkal kisebb szerepekkel kellene megelégednie a debreceni színpadon. A Darázsífészek kasszadarabnak indult. Am lássa a Csokonai-színház, ha kasszadarabjainak vezető szerepeit ilyen kezekre bizza.

Ami a többi szereplőket illeti, Hermann Manca, Szilágyi Marcsa, Timár Kató kedves, friss humoru bakfisai és Püspöky Rózsi, László Gyula, Szigeti Jenő, Rajz Ferenc, Tamás Benő, Károlyi Vilmos mentették az előadást.

(II)

A színházi iroda hírei:

Ma szerdán C) bérlet.
Muzsikus Ferkó, a kivételes nagy sikert aratott legújabb slágeroperett dominálja az e heti műsort. A végtelenül bájos és amellől mulattató operett őszinte sikerében nagy része van Kolbay Ildikó és Timár Ilával az élen Antónak, Tamássynak, Károlynak,

a pazar díszleteknek és fényes kiállításnak.

Muzsikus Ferkó sláger számaira táncolnak ma az egész országban.

Halmos János, az országos hírnő tenorista éneklő a Hoffmann meséi és Cigánybáró legközelebbi előadásainak főszerepeit!

A tegnapi bemutatóján olyan nagy sikert aratott „Darázsífészek” vigjáték szombaton C) bérletben!

Mozgósínházak:

Szerda, csütörtök. Szeptember 15., 16.

URANIA: Két attrakció egy előadásban! I. Marokkó (Winding Stair) egy hős francia légionarus kalandja a ritkábbok földjén 7 felvonásban. — Alma Rubens és Edmund Lowe játszik a főszerepeket, külön megemlést érdemelnek a csodaszép felvételek. II. Cowboy és hercegnő, romantikus történet 6 felvonásban. A főszereplő Buck Jones, mint a cowboyok királya vakmerő és ügyes alakításával méltán megérdemli az elismerést.

VIGSZÍNHÁZ: Csak felnőtteknek! „Egy tisztességes asszony.” 9 felvonásban. Az orosz hercegek hallatlan fényűzését, a jáékszenvedély és a szerelem harcát megrázó erővel és igaz élethűséggel tükrözi vissza a pompás felvételekben gazdag UFA-film. Ugy a bájos női főszereplő, Liane Haid, mint a férfi főszereplő, a rendkívüli rokonszenves Harry Liedtke kiváló művészetét és legjobb alakítását viszi a közönség elé. Megelőzi: „Ott túl a rácson” vigjáték 5 felvonásban.

„METEORBAN” csütörtökön: A szerelem katonája. Amerikai nagy attrakció 8 felvonásban! Simon Gerarddal a főszerepben. — Előadások: fél 7 és fél 9 órakor.

Jönnek! Péntektől:

URANIABAN: Agglegények éjszakaija és Hét évig nem lesz szerencsém. — VIGSZÍNHÁZBAN: Bernstein világhírű drámája filmen! „Jakob fia”, a mai élet regénye 9 felvonásban, a főszerepben Rudolf Schildkraut-ai.

Szombattól:

APOLLÓBAN: Henny Porten-nel: „Elszabadult a feleségem”.

KÖZGAZDASÁG

Csendes a határidő- és a készáru-piac

A határidőpiac mai hivatalos árfolyamai: magyar buza szeptemberre 345, októberre 353—356, zárlat 353.5—354, novemberre 362, zárlat 361.5—362, márciusra 388, zárlat 388—390, májusra 393.5—394, zárlat 393—393.5, magyar rozs szeptemberre 247, októberre 252—253, zárlat 252—253, márciusra 277—277.5, zárlat 277.5—278 ezer korona.

A tőzsdetanács hivatalos árjegyzése a következő: Buza 75-ös tiszai 345—350, felsőtiszai 342.5—347.5, fejmegyei és bácskai 342.5—345, pestvidéki és dunántúli 342.5—345, 76-os tiszai 350—352.5, felsőtiszai 347.5—350, fejmegyei és bácskai 345—347.5, pestvidéki és dunántúli 345—347.5, 77-es tiszai 355—357.5, felsőtiszai 352.5—355, fejmegyei és bácskai 350—352.5, pestvidéki és egyéb dunántúli 350—352.5, 78-as tiszai 357.5—360, felsőtiszai 355—357.5, fejmegyei és bácskai 352.5—355, pestvidéki és dunántúli 352.5—355, 79-es tiszai 366—362.5, felsőtiszai 357.5—360, fejmegyei és bácskai 355—357.5, pestvidéki és dunántúli 355—357.5, rozs pestvidéki 242.5—247.5, sörárpa, felvidéki 270—300, egyéb származású 260—290, árpa, elsőrendű 215—220, egyéb minőségű 205—210, zab, elsőrendű 205—210, egyéb minőség 190—200, tengeri 267.5—270, repce 540—560, korpá 160—162.5 ezer korona

ab Budapest métermászánként.
Valutaárfolyamok. Angol font 346750, Belga frank 1955, Cseh korona 2114.5, Dán korona 18975, Dinár 1260.25—Dollár 71160, Francia frank 2050, Hollandi forint 28635, Lengye zloty 7950, Lei 358, Leva 518.5, Lira 2555, Német márka 17006, Osztrák shilling 10075, Norvég korona 15655, Svájci frank 13818, Svéd korona 19100.

KUN JÓZSEF késműves-műköszőrűs

Széchenyi-utca 1.
Javítások jutányos áron.

Eau de Cologne Chypre

DEMON

a legjobb.

Illata igen kellemes és tartós.

Ára rendkívül mérsékelt.

Kizárólag jobb szaktüzetekben vásárolhatja, ahol nincs raktáron, ott ne hagyja magát értéktelen utánzatokkal megtéveszteni.

Arverési hirdetés

Elárverezek 1926 szeptember 16-án d. u. 3 órakor Debrecenben, Piac ucca 83. sz. háznál, Hechmann szállítónál 13.624.000 K-ra becsült ingókat, u. m. csokoládé és egyéb árucikkeket. Debrecen, 1926 augusztus hó 28.

Tihanyi Vilmos
kir. bir. végrehajtó.

Vági ékszerész és vésnök műterme

készít, javít és elad mindenféle órát és ékszert!
PIAC-UTCA 73. SZÁM

Ócska és új tankönyvek

— csakis a legújabb tanterv szerint irkák, füzetek, rajzfüzetek, körzők, iskolatáskák, könyvszíjak és mindenféle iskolai cikkek óriási választékban, legjutányosabban beszerezhetők

Aczél Henrik modern antiquáriuma

könyv és papirkereskedésében
Első Takarékpálota. Telefon: 5-75.
FIGYELEM!!

Mult évi tankönyveit méltányos ráfizetéssel ezévire becserélem. Meg nem felelő vagy hiányos tankönyvekért felelősséget vállalok és azokat bármikor becserélem vagy visszaveszem, miért is cégemhez teljes bizalommal fordulhat.

Női kalapok

legdivatosabb formában legolcsóbban beszerezhetők

Lauer Irén

női kalapszalonjában
Rákóczi u. 9. sz.

Alakítások eredeti modellek után legjutányosabban készülnnek.

Villanymotort

ujat és használtat felszerel, javít, újra tekeres. ACCUMULATOR töl, javít megbízhatóan a 26 év óta fenn álló Földvári Debreceni Első Elektrotechnika Gyár Széchenyi ucca 55.
Telefon 168.

Padlólakkok

legszebb színekben, a legkiválóbb minőségben, nagyon olcsón kaphatók

STERN festéküzletében
PIAC-UTCA 10., Bükával szemben

Téli divatlapjaim megérkeztek!

Szolid árban készítek FELÖLTÖT, KOSZTUMOT és TELIKABATOT kedvező fizetési feltételek mellett.

BARDÓCZ

NŐI SZABÓ, ARANY JÁNOS U. 2.

Tankönyvek

az előirt legújabb kiadásokban, valamint

iskolai füzetek

rajzszeretek, táskák,
könyvszíjak stb.

legelőnyösebben

beszerezhetők

Hegedűs és Sándor

irodalmi és nyomdai rt.
könyv és papirkereskedésében
Piac ucca 34. Telefon 54.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlés díja 10 szóig 2000 korona, minden további szó 200 korona. — Vastag betűs szavak duplán számítottak. — Állást vagy foglalkozást keresőknek félárban. — Apróhirdetéseket felvesz a kiadóhivatal Piac ucca 49., II. udvar, Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedés Piac ucca 34., Aczél Henrik könyvkereskedés Piac ucca 24., Szöllősi-trafik Hatvan ucca 1., Bárdos könyvkereskedés Hatvan ucca 15., Grünne-trafik Hatvan ucca 35., Meskóné-trafik Hatvan ucca 70., Kiss József fűszerüzlet József kir. herceg ucca 24. Lajos István Széchenyi ucca 50.

ELADÁS

Zongorák

és pianinók legjutányosabb árban kaphatók. Schmidt, Piac 73. 1206

Paplan

áthuzás 80.000.— Kész paplan kapható. Paplanvarroda, Teleki u. 57. 1201

TANKÖNYVEK

az iskolák részére az előirt legújabb kiadásokban nagy mennyiségben kaphatók Hegedűs és Sándor R.-T. könyvkereskedésben, Piac u. 34. 1068

Női, férfi fehérnemű,

vászon, zefír, mindennemű ruházati cikk legolcsóbban beszerezhető Alföldi Aruházban, Csapó ucca 26. 410

Új és használt

boroshordók legolcsóbban beszerezhetők báró Györffy Miklós hordógyártási telepén, Nap ucca 4. Telefon 12-83. Ugyanott javítások is készülnek. 601

Bessemer

és Lutz-lakkgyárnak összes gyártmányai állandóan raktáron Weisz festékkereskedőnél, Hatvan u. 8. 456

Sírkövek

leszállított gyári árban legolcsóbban beszerezhetők Hunyadi ucca 14. 4516

Felkérem

a m. t. vásárlóközönséget, hogy mielőtt festék-, lakk- és egyéb cikkekben vásárlását eszközölné, saját érdekében áram és az áru minőségéről meggyőződést szerezni sziveskedjék. Weisz festékkereskedő, Hatvan u. 8. sz. 4921

Kalap-

és kalapanyag újdonságaink megérkeztek, legolcsóbb árban kaphatók. Filckalapok 90.000-tól „Belvárosiban”, Kossuth ucca 26. 950

KISS ARNOLD: MIRJAM

és Hevesi-imakönyvek, Machsorok óriási választékban vászon- és bőrkötésekben legelőnyösebben Hegedűs és Sándor R.T. könyvkereskedésben szerezhetők be, Piac u. 34. 1066

Női

és férfi kalapok nagy választékban kaphatók Nagy kalaposnál, Színházi átjáró. 571

Tűzifa

és szén legelőnyösebb beszerzési forrása Erdélyi tűzifa behozatali rt. Telefon 12-50 és 10-93. 452

Műhímzés,

gépaszurozás, endlízés, zsebkendő aszurozás Nagy Gyulánál, Bikabérház. 4658

Jóminőségű

csertéglá és cserép kapható Tóth és Sebestyén Kishegyesi uti tégla-gyárból. Az eladást eszközli a Debreceni Működgyár rt., Fürdő ucca 2. Telefon 10-93. 452

Nincs új a nap alatt!

egyedül Földes most érkezett eredeti francia parfümjei, melyek a legválasztékosabb illatuk mellett rendkívül mérsékelt áron kaphatók. Kiváló finom kölnivizeiről és parfümjeiről személyesen meggyőződhet bárki vásárlási kötelezettség nélkül. Hatvan ucca 11., Parfümforrás. 358

Relief

festékek, csillámok Berger festéküzletben, Csapó u. 827

Diáksapkák

az összes iskolákhoz minden fazonban kaphatók Szabó János férfiszabó üzletében, ref. püspöki palotában, a nagytemplommal szemben. 921

MANICURÖZTESSEN

az „Ilonában”. Egy manicur 5 ezer korona. Szent Anna 1. 378

Pénztárcát.

retikült, bőrdöntöt jót csak Feuermann bőrdöntésnél vehet. Piac u. 44. 3190

Sírkövek

műköből, termésköből olcsón kaphatók Debreceni Működgyárnál, Fürdő ucca 2. 452

Paplanvarrodában

készülnek a legmodernebb paplanok, pehellyel, gyapjuval, vattával töltve. Megrendelések, frissítések, áthuzások gyorsan és jutányosan készülnek. Kész áruk állandóan raktáron. Kereskedők részére is jutányos áron. Debreceni Lajos paplanvarroda, Kossuth ucca 11. Üzlet Sas ucca 4. 239

Raktáron

lévő nyári mosóanyagokat mélyen leszállított árakban Kupfer posztónál, Kistemplombazár. 4777

Lőszerszám,

szijistrángos, jökarban, olcsón kapható. Hatvan ucca 13. emelet, keresztépület. 1211

40 Hókos

berendezés eladó vagy üzlettel azonnal bérbeadó. Bethlen ucca 27. 1176

5 üléses

üzemképes személyautó minden áron eladó. Értekezhetni szerdtől. Szepességi ucca 20. 1201

Egyszeri

vásárlás elég ahhoz, hogy Belgrádi munkás fehérneműi tartósságát megismerje. Csapó ucca 101. 4854

RÉZÜSTÖK RÉSZLETFIZETÉSRE is Mándokinál, Arany János ucca 13. 199

Facementtetők

javitását szakszertien végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 7. 4451

Eladó

jökarban lévő ház. Tócskert, Faiskola ucca 7g. 1059

Paplangombok

olcsón kaphatók Barcza paszománynál, Degenfeldtér 3. 4817

Elegáns

olcsó jó ruhát Kelemennél, Piac 9. Tisztviselőknek árendemény. 4776

Legmodernebb

ebédlöket, hálókát, szalonberendezéseket, valamint épületmunkákat olcsón vállal Bakó műasztalos Kossuth ucca, Kardos-ház. 463

Debreczenszky

kárpitos, Halköz 8. Kész hencserék, diványok, lőszőr afrik matracok, bőrgarnitúrák állandóan raktáron. Javításokat jutányosan készítenek. 4636

A Hortobágy Műmalom RT.

Böszörményi ut 1. sz. alatti telepén évtizedek óta fenálló lisztüzletben az általánosan elismert jóminőségű liszt, korpa, tengeri, árpa és darák változatlanul állandóan kaphatók. Telefon megrendeléseket bármilyen kis tételben is házhoz szállítunk. Telefon 179. 207

Takaréktűzhely

legolcsóbban beszerezhető, ugyanott alakítását, javítását felelősséggel vállalom. Széchenyi ucca 6., lakatos. 4256

ÓCSKA TANKÖNYVEIT

vigye be bizalommal Aczél Henrik antiquáriumba, ahol méltányos ráfizetéssel ezévi legújabb kiadásokra becserelek. — Ugyanott mindenféle egyéb iskolaszükségletét is jutányosan beszerezheti. Meg nem felelő kiadásu, vagy esetleg hiányos tankönyvért felelősséget vállalom és bármikor becserelem vagy visszaveszem. 1070

Molnár Oszkár

műszerész csak az udvarban keresse. Egyháztér 4. — Telefon 13-33. 4729

Linoleum-

és zománc-lakkok legolcsóbban szerezhetők be Lindenfeld, Degenfeldtér 7. Telefon 79. 4996

Mindenféle

szőrmearuk nyersen és készen legolcsóbban beszerezhetők Altman szűcsnél, Miklós ucca 22. 914

Óra-

és ékszerjavításokat legolcsóbb árban két évi jótállással vállalom. Makai, Hatvan u. 33. 4639

Címtáblát,

szobafestést, butor-, épületmázolást jutányosan vállal ifj. Zelinger, Kálvintér 4. 4726

Képkeretezést,

épületüvegezést, ablakok gittelését jutányosan vállalja Grünfeld, Széchenyi ucca 50. 4630

Lusztig

asztalos, Deák Ferenc ucca 10. — Vállal műbutorokat, üzleti berendezéseket. 581

Naptól, hidegtől

megvédi lakását, ha ablakára szövött redőnyt vásárol Redőnyüzemnél, Bethlen u. 19. Telefon 425. 1134

Butorvásárlásnál

saját érdekében győződjön meg értékes és egyszerű háló-, ebédlő- és vegyes butoraim olcsó áraitól. Széchenyi 6. Klein. Asztalosmunkát vállalom. 493K

Legjobb

íali téglát első debreceni tégla-gyárban kapja. Eladást eszközli Deák Ferenc ucca 3. alatt. Telefon 557. Tégla-gyári telefon 50. 4713

ANTIK

szalon bőr mokket garnitúrák eladók Szántó Zsigmond butorke-reskedésében, Színházi átjáró. 4390

**FELÜLMULHALATLAN A
KORONA
FÉLBARNA KENYERE**
költsége 4600 kor.
ÜGYELJEN A CIMKÉRE!

Cimbalom,
kiállítás díjat nyert, olcsón el-
adó. Szepességi ucca 17. 1225

**SELYEMSUJTÁS KALAP
A LEGUJABB DIVAT. MINDEN
SZINBEN 150 EZER KORONA A
KALAPÜZEMBEN, PIAC UCCA
9.** 701

Fest,
mos, tisztít mindennemű ruhákat
kifogástalanul „KRISTALY”, —
Batthyány 13. 4048

Festékek,
lakkok, firnisz, zománcok, legfino-
mabb szoba padlólakkok legol-
csóbban kapható Klein Vilmos,
Arany János 10., udvarban. 4327

Lószerszámokat,
bőrpuhító és tisztító szereket leg-
olcsóbban beszerezheti Hunyadi
ucca 13., vitéz Nagy Béla szij-
gyártónál. 666

Sírkövek
műköből és termésköből, valamint
fejjakövek legolcsóbban beszerez-
hetők. Mindenféle betonmunkát
vállal. Polgári Lajos, Kishegyesi ut
Faiskola ucca 7-g. 997

Szörmeárúk
nagy választékban, kész és feldol-
gozatlan állapotban jutányosan
beszerezhetők. Szörmebundák át-
alakítását legujabb divatlap szer-
int elvállalja Kővári szücsmester,
Piac ucca 42., Pannónia-udvar. —
973

Cementlapok,
betoncsövek, kutgyűrűk legolcsóbb-
ban beszerezhetők Lukács Vilmos
és Testvére cementárúgyárában,
Debrecen, Hatvan u. 7. 4453

Filc-
és bársony kalapok olcsón szerez-
hetők be. Matta Anna, Csemete
ucca 10. 1138

Szálloda
vendéglő, fürdővel egybekötve
házzal együtt, saroktelken, teljes
berendezéssel, jutányos áron ked-
vező fizetéssel azonnal átvehető.
Keleti Kereskedelmi, Budapest,
Garay ucca 29.

Vendéglők,
kávémérés, fűszer-, szatócüzle-
tek a város minden részén nagy
választékban kaphatók. Hajdu üz-
letközvetítő irodája, Budapest,
Kenyérmező ucca 1. (Rákóczi uti
sarokházban.)

KERESLET

Perlekt
szakácsnő kis családhoz felvétetik
1-i vagy 15-iki belépésre. Püspöki
palota, II. emelet 11. 1215

Elsőrendű
üzletszerzők kerestetnek fixfize-
téssel Anker Biztosító társaságnál
(Kossuth ucca 21). Jelentkezés d.
e. 9—10 óra között. 1217

Magános
urinő keres október 1-re intelli-
gensebb nőt, ki jól főz és házi
munkát vállal. Cim a kiadóban.
1221

Intelligens
diákleányt kényelmes lakással, —
esetleg elsőrangú teljes ellátással
elvállal özv. Balassáné, Csokonai
ucca 25. 1202

Férőszabóság
jó nagymunkás felvétetik. — Öry
Sándor, Kossuth ucca 11. 1220

Intelligens
német nevelőnőt két gyermek
mellé azonnal felveszek. Arany
János ucca 39., emelet. 1222

Jó
főző és egy szobalány azonnal
felvétetik. Miklós ucca 37. 1223

Pénzbeszedőt,
óvadékkal felvesz a Kékosz, —
Royal-épület. 1224

Ein
intelligentes Fräulein wird gesucht
zu einem 4 Jähriges Buben. Bika-
bérház, II. emelet 9. 1227

Helyi ügynököt,
aki a fűszereseknél és vendéglő-
söknél jól be van vezetve, felvesz
helybeli likörgyár. — Ajánlatok
„Megbízható” jellegére a kiadóba
kéretnek. 1226

Jómunkás
cipészegédek felvétetnek. Hatvan
ucca 41. 1214

Angol,
francia, zongoraórát adok, korre-
petálok. Cim a kiadóban. 1203

Elismert
legjobb módszer szerint elemisták,
polgáristák korrepetálását, vala-
mint francia nyelv tanítását vállal-
lom szerény díjazásért. Cimem a
kiadóhivatalban. 1212

UJSÁGKÉZBESÍTŐ ASSZONY
felvétetik a kiadóhivatalban,
Piac ucca 49.

Délelőtre
perfekt takarítónő felvétetik, je-
lentkezni lehet 2-től. Hegedüsne,
Degenfeld tér 10., I. em. 1210

Fehérneművarrást,
javítást olcsón, szépen készíték,
Csokonai ucca 34. 1209

Négy középiskolát
végzett jó családból való fiu gya-
kornoknak felvétetik a Korzó Dro-
gériában. 1188

30—40 millióval
betársulnék jömeneteli üzletbe,
esetleg megvenném. Cim a kiadó-
ban. 1194

Munkaszerető,
jelenleg is vezető állásban lévő
jobb iparos bizalmi állást keres jó
bizonyítvánnyal. Cim a kiadóhiva-
tálban. 1091

Középiskolások
korrepetálását vállalja orvostan-
hallgató, hébert tanít. Cim a ki-
adóhivatalban. 1152

Intelligens
zsidó uricsalád elvállal föltétlen
uricsalád gyermekét jövő tanévre.
Cim a Független Ujság kiadóhiva-
tálában. 218

KIFUTÓ LEANY
felvétetik a Hegedüs és Sándor rt.
nyomdájában, Piac ucca 49.

Főtér
közelében levő üzlethez kettőszáz-
millióig társat keresek. Ajánlatokat
„Intelligens” jellegére a kiadóba ké-
rek. 1213

Ki segít nekem
Szigoruan szolid kereskedő, 22
éves, magyar állampolgár, jó
szakismerettel, könyvelésben, le-
velezésben, regisztrálásban jártas,
állást keres. W. u. F. Freiberg i.
Sa, Silbermannstrasse 6-2, Egt. 1213

Tisztességes
ügyes szobalányt hosszú bizonyít-
vánnyal 15-ére felveszek. Püspöki
palota, I. emelet 9. ajtó. 1199

VEGYES

Személyautó-
fuvarozást vállalok jutányos á ért.
Arany János ucca 37., Ehrenreich.
1219

Butorozott
szoba kiadó. Simonffy ucca 50. —
Udvari lakás. 1218

Piac uccán
keresünk iroda részére üzlethelyi-
séget vagy 2 szobás lakásrészt. —
Leveleket „Elsőrendű” jellegére a
kiadóba kérünk. 1216

Teljes
ellátásra elfogadom uri család —
gyermekét. Piac ucca 58., II. em.
26. ajtó. 1205

Kiadó
uccai butorozott szoba 1 vagy 2
személy részére. Közp nti fűtő,
villanyvilágítás! Arany Bika-bér-
ház II. emelet 2.

Magános
izr. intelligens urinő elvállal jövő
tanévre uri család gyermekét. —
Hatvan ucca 58., Kleinné. 1208

Lillafüreden
— a magyar Tátrában — **tüdő-
csucshurutban** szenvedő hölgyek
üdülőtelepe. Felvilágosítást ad:
Reich Emilné, Mezőkövesd. 1185

Elvesztettem
pénteken délután a Hatvan ucca
végétől végig a Pesti uccán egy
fél drapp női keztyűt. Kérem a
megtalálót, mivel neki ugyanis értéke-
telen, a Független Ujság kiadóhiva-
tálába (Piac u. 49.) leadni, hol
jutalomban részesül. 1189

Diákleányt
lakásra vagy teljes ellátásra elfo-
gad uri család. Zongora használat.
Cim a kiadóban. 1186

Asztalosok,
pintérek részére szükséges esz-
tergályos munkákat készít Köny-
ves Tóth Antal esztergályos mes-
ter, Rákóczi ucca 14. 615

Teljes
ellátásra egy izr. urileánykát el-
vállal gyermektelen házaspár, —
Goldstein Mór, Jókai ucca 26.
1163

Egy,
esetleg két urileányt jó ellátás, ké-
nyelmes lakással elvállal özvegy
Keiner Adolfné, Csapó ucca 13.
1171

Wacha Róbert
ruhafestő, vegytisztító és gőzmosó
üzeme, Debrecen, Simonffy u. 55.
4633

Megnyilt
Teichmann Béla cég, Piac ucca
83., szörmeáru-osztálya. — Óriási
választék mindenféle szörmekben.
Viszonteladónak árengedmény!
Cimre ügyelni! 713

Péküzlet
Fehérgyarmaton kiadó, esetleg
megbízható szakemberrel társul-
nék. Gacsó Károly, Fehérgyarmat,
Szatmár megye. 1180

Ismét
lehet heti vagy havi részletre ru-
házkodni Tegdesnél, Péterfia 42.

Szoba,
fogorvosnak, irodának, üzletnek,
két pince raktárnak, üzletnek,
kiadó. Vetőgép, drót-matrac el-
adó. Péterfia 8. 1162

Bérelnek
3 szobás vagy 2 szoba, előszobás
családi házat, esetleg kerttel, le-
het közeli kertészségben is. Cimet és
feltételeket a kiadóba kérem. 461

RONGYOT,
tisztít, nagydarabosat, magas áron
veszünk. Piac 49., nyomda.

Óra-
ékszerjavítást szakszerűen, jótál-
lással készít Sretter, Batthyány
ucca 13. 4047

Teljes ellátásra
elfogadok két izr. iskolai tanulót,
Arany János ucca 45., Ungár
Gyula. 922

Lakatos
munkákat szakszerűen készít.
Tűzhelyek raktáron Rottmannál,
Széchenyi ucca 50. 383

Orth.
kóser kávémérés és kifőzés meg-
nyílt Hatvan ucca 11. 4644

Harisnyafejleszt
legjobb, legolcsóbban zsinór-
paszománygyárban, Piac u. 32.,
udvarban. 68

Birka,
130 darab, feles használatra 3
évre kiadó, vagy pedig takar-
mányt vennék teletetésre, ottani
feletetésre, csak fekete földön. —
Bővebbet Molnár József juhász,
Hajdusoboszló, III. tized, 110.
szám. 1150

Kiadó
különbejáratu csinosan butorozott
uccai szoba fürdőszobával, köz-
ponti fűtéssel. Cim a Gyermek-
divatházban, Városháza épület.
1177

Olcsó,
izletes kosztot kaphat 5—6 uri-
ember. Cim a kiadóban. 1192

TANÁR
izr. középiskolai növendéket tel-
jes ellátásra elvállal. Cim a kiadó-
ban. 1191

Két
izr. tanulót lakásra, esetleg teljes
ellátásra elfogadok. Cim: Kálvin-
tér 15. 1182

Nagy József
műszerész és villanszerelő, —
Simonffy ucca 16. — Telefon 663.
944

Zongorán
lehet gyakorolni Széchenyi ucca-
ban, közelebbi cim a kiadóhiva-
tálban. 1038

Kotrás László
katonai, polgári sapkakészítő,
Piac ucca 89. 221

Keresek
vidékre két polgárista és egy 4
éves gyermek mellé szerény, per-
fekt német kisasszonyt. Zongoráz-
ni tudók előnyben. Patakyné, De-
recske. 1158

Középiskolás
tanulókat vállalok teljes ellátásra.
Laktanya u. 13. sz. 1197

Ötshobás
családi ház Pest környékén rész-
letfizetésre eladó. Prohászka, Bu-
dapest, Rökl Szilárd ucca 3.

Vendéglősház
körutnál, kitünő üzlettel, 380 mil-
lió, százötvennel átvehető. —
György, Budapest, Conti ucca hét.

Családi ház
Pesterzsébeten, remek épülettel,
35 millió, tizenötlet megvehető. —
György, Budapest, Conti ucca hét.

Menekült órák
szakszerűen, meglepő olcsón
vállal javításokat
Rákóczi-u. 36. sz.